

Hogyan tovább, Maek?

Szarvason ülésezett a Magyar Evangélikus Konferencia küldöttgyűlése

Mint arról az *Evangélikus Élet* július 25-i száma is hírt adott, július 17-én Szarvason, az ótemplomi egyházközség gyülekezeti házában tartotta – alapszabálya értelmében két évente esedékes – küldöttgyűlést a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek).

A gyűlésen Adorjáni Dezső Zoltán püspök kezdőhátáta után napirend előtt, ellenszavazat nélkül fogadták el a résztvevők azt az indítványt, hogy a konferencia ügyvezető elnöke a továbbiakban Benczúr László, az Északi Evangélikus Egyházkerület felügyelője legyen. E poszt létrehozására azért volt szükség, mert a szervezet jelenlegi elnöke, egyházunk országos felügyelője, Pröhle Gergely bejelentette, hogy közéleti szerepvállalása és felügyelői tisztsége betöltése mellett jó szívvel és lelkiismerettel a konferencia elnökségét – érdemben – már nem tudja ellátni.

A napirendi pontok jóváhagyását követően id. Zászkaliczky Pál, a Maek titkára tartotta meg beszámolóját, melyben a számok és a zárszámadási adatok ismertetésén túl aggodalmairól is szót ejtett. Nem rejtette véka alá azon szomorúságát, hogy a 2006-os országházi alakuló ülés óta többszöri megkeresés ellenére sem mutatkozott igény a délvidéki magyar evangélikusság vezetői részéről a szervezetben való részvételre. A szlovákiai egyházzal sem erősödött meg hivatalos szinten a kapcsolat, noha az mégis örömtelnek mondható, hogy a szervezet életében aktívan részt vesz néhány Szlovákiában élő, magyar anyanyelvű lelkész és laikus, akik szívükön viselik a szlovákiai magyar evangélikusok megmaradásának

ügyét. (Lapunk 2009/2. számában S.O.S., szlovákiai magyar evangélikusok! címmel olvashattak cikket az Alsószélin szolgálatot teljesítő Nagy Olivér lelkész tollából. – A szerk.) Zászkaliczky Pál azt is megemlítette, hogy időközben feloszlott a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége, a KÉMELM, és a magyar diaszpóra Nyugat-Eu-

nek – részletesen beszámolt az otthonukban folyó magyar gyülekezeti munkáról. Sok nehézségről hallhattak, de egyúttal kis örömeinknek is fültanúi lehettek a résztvevők.

A gyűlés ezen szakaszában egyébként négy püspök volt jelen az ülésen, így a Magyarországi Evangélikus Egyház mindhárom egyházkerületének feje, valamint

FOTÓ: T. PINTER KÁROLY

rópában általában véve is zsugorodik.

Pozitívként említette azonban a titkár, hogy két alkalommal is sikerrel és számottevő érdeklődés mellett rendezték meg Révfülpön A Luther-rózsa színei elnevezésű konferenciát. (Lapunk ezen alkalmáról is közölt írást. – A szerk.)

A titkári beszámolót konferenciabeszélgetés követte, ahol minden résztvevő kötetlenül tárhatta fel gondolatait. A Norvégiából hazalátogató Holby Tímea és az Amerikából érkező Rácz Zsuzsa – aki egyúttal a betegeskedő Bernhardt Béla főesperes üdvözlését is magával hozta a küldöttek-

a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke is. Elgondolkodtató azonban, hogy miért volt a küldöttek részéről olyan csekély az érdeklődés, hogy az ülés épphogy csak határozatképes volt. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a későbbiekben a küldöttgyűléseket nem a Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozó keretében, hanem tanulmányi konferenciával egybekötött, akár többnapos alkalmaként lenne érdemes megrendezni.

Az erdélyi püspök, Adorjáni Dezső Zoltán nem késlekedett a soron következő ülésre Erdélybe invitálni a Maek küldöttgyűlést.

SZÜCS PETRA

Hazai hírnökök Stuttgartban

Népes magyar küldöttség élvezhette július 25-én a stuttgarteri magyar gyülekezet vendégszeretetét, hogy együtt elevenítsenek fel egy régi jó barátságot. Gáncs Péter és dr. Fabiny Tamás magyarországi, valamint Adorjáni Dezső erdélyi püspök vezetésével Pángyánszky Ágnes pilisi lelkész, Wagner-Balicza Klára LVSZ-küldött, illetve Kalit Eszter ifjúsági küldött, Bálint Imola, valamint Márfi Ciprián erdélyi teológus és stewardként Horváth-Hegyi Dénes egyetemi hallgató képviselte a „keleti tömb” magyarságát. (Ők mindannyian a Lutheránus Világszövetség tizenegyedik nagygyűlése alkalmából tartózkodtak Stuttgartban.)

1948 óta folyik a Stuttgartban és környékén élők között magyar nyelvű lelkigondozás. A Gémes István evangélikus lelkész által útnak indított közösség nyitottságát mi sem teszi nyilvánvalóbbá, mint büszkén hirdetett ökumenikus gondolkodása.

Ezen törekvésük saját kiadású énekes- és imádságoskönyvük 1984-es megjelenésével vált egyértelművé: a baptista, evangélikus, katolikus, református és szabadegyházi hívek egyszerűen

csak a helyi hívek szűkebb keresztmetszete alkotja az eklézsiát.

A havonta egyszer Stuttgart egy kies negyedében, saját templomában találkozó gyülekezeti tagok még elevenen őrzik az anyaországgal kapcsolatos emlékeiket, kisebb-nagyobb intenzitással tartva a gyülekezeti és kulturális kapcsolatot erdélyi és magyarországi testvéreikkel.

A tízfős delegáció minden tagja beszámoló formájában adott hírt az otthon folyó ifjúsági munkáról és gyülekezeti életéről. Gáncs Péter a Magyar Evangélikus Konferencia üzenetét tolmácsolva buzdította a közösséget a hazaikkal való minél intenzívebb kapcsolat-tartásra, akár az interneten, akár személyes barátságok ápolásán keresztül. Örömmel tapasztaltuk, hogy sokan lendítették magasba kezüket arra a kérdésre, hogy ki tartozik az Útitárs „rajongótáborába”. Szeretettel ajánljuk külhoni barátaink figyelmébe a folyamatosan frissülő www.evangelikus.hu hírportált is, amelynek követése szintén erősítheti az együvé tartozás érzését.

Az egész délutánon át tartó, szeretetvendégséggel egybekötött együttlét felütéseként Fabiny Tamásnak a reménység hang-

Fabiny Tamás püspök és Gémes Pál lelkész köszönti az egybegyűlteket

összegyűjtötték azokat a számukra kedves dallamokat, melyek nélkül elképzelhetetlennek tartják hitük gyakorlását, mintegy kívánságlista-szerűen. Addig ugyanis többnyire csak evangélikus eredetű énekek voltak az istentiszteleti repertoáron.

Arra a kérdésre, hogy nagyjából mennyien tartoznak a gyülekezet-hez, több választ is kaptunk: kétszáztól kétezerig. Tágabb értelemben ugyanis az egész baden-württembergi térség magyarsága, szerényebb számítások szerint viszont

ján megszólaló prédikációja buzdított testvéri együttműködésre. Jézusnak a Tibériás-tó partján való megjelenését hasonlította az utolsó vacsora utáni „első reggelihez”, amikor is az el-elhamvadó parázsból újraéledő láng köré gyűjtötte a magukba roskadt, hitetvesztett tanítványokat. Ezen hajnali csodának, a távlatokat nyitó, újra roskadásig teli halászhaló élményének átélését kívánta a további, határokon átvelő barátságra.

HORVÁTH-HEGYI DÉNES

ITTHON – OTTHON

A jó játék

A gyerekek egyik kedvenc játéka a bélyegzés. A játékkészletekben kicsi bélyegzőket lehet kapni az elkerülhetetlen Walt Disney-figurákkal, Miki egérrel, Donald kacsaival, de virágokkal, szívekkel és más motívumokkal is, és hozzá különböző színű bélyegzőpárnákat. Most aztán csak bőséges papírmennyiség és időnkénti felügyelet kell, az utóbbi már csak azért is, hogy a papíron kívüli más, ajánlkozó tiszta felületek, mint például fal, abrosz stb. tévútra ne csábítsák a fiatal művészeket. És máris megoldódik az esős délután unalma...

A bélyegzés varázsa nem múlik el a gyerekekkel, mi, felnőttek is szívesen élünk vele, csak Miki egér helyett más képekkel dolgozunk. Másként bélyegzünk. Mikor 1957-ben a braziliai Sao Pauló-

ban elterjedt a híre, hogy az ott élő evangélikusok végre magyar lelkészt kapnak, még ott se volt, még a nevét sem ismerték, de a kolóniában már mindenki tudta, hogy „az evangélikusok hozattak maguknak egy kommunista lelkészt”. Szerencsére az illető zsebében hozta Ordass püspök úrnak a braziliai hívekhez írt ajánló levelét...

Teltek az évek, változott az idő, és ugyanez a lelkész egy otthoni, ünnepi istentiszteleten prédikált. A templomból kimenet még hallotta, amint valaki jó hangosan megjegyzi: „És miért éppen egy disszident kellett erre felkérni?” Az illető csak annyit tudhatott a lelkészről, hogy külföldön él...

„Hallottad? X. Y. a hetvenes években ösztöndíjjal kint járt külföldön! Gondolod, hogy kaphatott volna akkor ösztöndíjat, ha

nem lett volna...?!” „A nyolcvanas években ment ki? Ez se volt politikai üldözött, csak a pénz után rohant! Vagy valami családi botrány volt a háttérben...” – S ha rákérdezzük, hogy mindezt honnan tudják, vállvonogatás a válasz: hiszen ezt mindenki tudja!...

Kár, hogy a bélyegzésben nem maradtunk meg Miki egérnél felnőttkorunkban is – de akkor hova is lenne kedvenc szórakozásunk: nem tudnánk „eláztatni” senkit! Úgy látszik, ez valami velünk született, örök emberi „jó tulajdonság”, amellyel valaki, aki minket legjobban és tényleg ismer, eleitől kezdve számolt is. Különbben miért bízták volna ránk azt a bizonyos nyolcadik parancsolatot: „Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot”?!

– RK –

AZ ÉLET KENYERE

Az Úrnak szentelt nyugalom nagy napja legyen az...

„Azután összegyűjtötte Mózes Izrá-el fiainak egész közösségét, és ezt mondta nekik: Ezek azok az igék, amelyekről azt parancsolta az Úr, hogy meg kell tennetek: Hat napon át végezzétek munkátokat, de a hetedik napot tartsátok szentnek, az Úrnak szentelt nyugalom nagy napja legyen az.” (2MÓZ 35,1-2)

Az egyik nagy osztrák bútorbolt-hálózat szinte lepedőnyi nagyságú szórólapon hívogatta lehetséges magyarországi vásárlóit, ezzel a szöveggel: „Töltse nálunk a nemzeti ünnepet! Jöjjön hozzánk! Vásároljon nálunk ezen a napon, mi pedig ennyi és ennyi százalékot engedünk az árainkból...”

„Töltse nálunk a nemzeti ünnepet!” – Mit is jelent nekünk a nemzeti ünnep, ha egyszerűen az ünneplés lehetséges alternatívájaként kínálkozik a vásárlás vagy, ha úgy tetszik, a „shoppingolás”?

Mit ünnepeünk ma? Augusztus 20-át, az egyik legrégebbi magyar ünnepet. *Szent István* király napját, a keresztény magyar államalapítást, a magyar állam ezeréves folytonosságának emléknapját. Ez a nap sokáig egyházi ünnep volt, *Mária Terézia* vetette fel a naptárakba nemzeti ünnepként, *Ferenc József* pedig munkaszüneti nappá nyilvánította az ipari munkások számára.

Egy ünnep és egy munkaszüneti nap között óriási a különbség! Az egyik megelégszik a boltozással, a burgenlandi vásárolgatással, a másik pedig ünneplőbe öltözteti testét és lelkét. Ez utóbbról gyönyörűen ír *Márai Sándor*:

„Ha az ünnep elérkezik életedben, akkor ünnepej egészen. Öltis fekete ruhát. Keféld meg hajad vízes kefével. Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejs el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nem csak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régiéket, milyen áhítatos, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepelek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. Legyen benne tánc, virág, fiatal nők, válogatott étkek, vérpezsdítő és feledkezést nyújtó italok. S mindenekelőtt legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszaki-

tásból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltételenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Késszülj föl rá, testben és lélekben. S nem csak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejs el mindent, figyelj az ünnepre.”

Hét évig éltem Berlinben, ahol többször is értetlenkedve néztek rám, amikor arról esett szó, hogy nekünk, magyaroknak három nemzeti ünnepünk is van. A legtöbb országnak csak egy nemzeti ünnepe van, s Németországban *Gerhard Schröder* korábbi miniszterelnök még azt az egyet, október harmadikát is el akarta törölni, gazdasági okokra hivatkozva.

Pedig szükségünk van az ünnepekre, hiszen azok emelnek ki minket a hétköznapokból. Mert az ünnep különbözőség, az ünnep emlékezés, ahogyan *Márai* mondta. És amikor emlékezünk, akkor az emlékek biztatást, erőt és hitet is adhatnak nekünk. Hitet abban, hogy valahová tartozunk, és valahová tartunk.

Augusztus 20-án arra emlékezünk, hogy államalapító királyunk is hitt abban, hogy valahová tartozunk, és valahová tartunk. Nem is akárhová, hanem a keresztény Európához és mindenekelőtt az Úristenhez. Ahhoz az Istenhez, aki azt akarja, hogy néha álljunk meg, és figyeljünk befelé, kifelé és főleg felfelé.

„Az Úr meghagyta, hogy ezt tegyük: hat napon át dolgozhatunk, a hetedik nap azonban legyen szent, legyen ünnepnap, a teljes nyugalom napja, legyen az Úrnak szentelve.” Ez a mai nap valami olyasmi, mint a hetedik nap. Ünnepnap – nemcsak munkaszüneti nap.

Ünnepeljünk! Ünnepeljünk, örüljünk, és adjunk hátat, hiszen tartozunk és tartunk valahová.

Adj nekünk Szentlelkét az Úristen, hogy ünneplőbe öltözzön ne csak testünk, de lelkünk is! Ámen.

HEINRICHS ESZTER

(Az ige hirdetés elhangzott a soproni Eggenberg-házban 2009. augusztus 20-án)

Középközépdés a Szélrózsán

Idén Szarvason – két év múlva Erdélyben...?

Az *Evangélikus Élet* július 25-i száma részletesen beszámolt a július 14. és 18. között Szarvason megrendezett Szélrózsza evangélikus ifjúsági találkozó eseményeiről, és több cikke értékelte is azt. Lapunknak – terjedelmi és tartalmi kereteire figyelemmel – nem célja ilyen részletességgel tudósítani a rendezvényről, ám egy-egy momentumát igyekszik felvillantani. Teszi ezt azért, mert a határon túlról is szép számmal érkeztek fesztiválozók. Először a Magyarországi Evangélikus Egyház ifjúsági munkájáért felelős püspök, *Gáncs Péter* szavait idézzük a találkozó mottójával és tartalmával kapcsolatban, majd az Erdélyből érkezett delegáció vezetőjével olvasható villáminterjú.

– A „Középközépdés Velede” motó egyrészt utal arra, hogy nem sokkal a futball-világbajnokság után rendezzük ezt a találkozót, másrészt Szarvas a történelmi Magyarország közepe volt, tehát így földrajzilag is egyfajta centrumban vagyunk.

Ennél azonban sokkal többről

van szó, hiszen sokkal fontosabb az előbb említetteknél a mondat bibliai-teológiai dimenziója. A feltámadott Jézusról *János evangéliumában* olvassuk, hogy húsvét után „Jézus megállt középen”, a tanítványi kör közepén. Ma nagyon sok ember életének a centruma üres, tartalmatlan, nagyon

FOTO: SRAMÓ ANDRÁS

ÚTI-TÁRSALGÓ

Kakaslövő legények Szarvason

Villáminterjú Simonné Nagy Ilona apácai lelkésszel

– Hányan érkeztek Erdélyből?

– Idén százharmincnyolcan jöttünk el a Szélrózsára, szinte ugyanannyian, mint két éve Kőszegre. Bár százhatvan jelentkezés volt, különböző okoknál fogva végül ennyien jutottunk el ide. Egyre nagyobb számban veszünk részt a Szélrózsán, és ez nagyon jó hatással van a gyülekezeti ifjúsági munkánkra is. Egy kettős kisebbségben élő fiatal számára óriási élmény látni azt, hogy ennyi evangélikus fiatal van egy helyen, és egyáltalán azt, hogy Magyarországon ennyi evangélikus fiatal van. Jó érezni, hogy valamilyen szinten mi is ide tartozunk.

– Milyen programokkal gazdagította az erdélyi csapat a találkozót?

– Többféle műsorral is érkezünk, az egyikben – a határon túliak bemutatkozásakor – az apácai fiatalok mutattak be táncot a hétfalusi ifjúsággal együtt, majd énekeltek. A fő műsorszám alighanem az úgynevezett kakaslövés volt, amely Apácán évente gyakorolt népszokás.

Hogy miért is lönek kakast az apácai legények? A szokás eredete a török, tatár fosztogatások korára vezethető vissza. A falu lakossága a gyújtogatók elől a település határában lévő Feketevárba menekült. Az ellenség, miután felégette a falut, már éppen indulóban volt, amikor a várfalon belül rejtőzködők egyetlen kakasa elszabadult rejtekéből, s szárnyait csattogtatva kukorékolni kezdett. Az áruló jelle az ellenség megtámadta a várat. Ettől kezdve a nép bosszúja a kakasra irányult: vasvillára kötötték az élő kakast, majd megcélozva megölték. Azóta évente gyakorolják a kakaslövés művészetét. (Az évek során az élő állatot felváltotta a céltábla-

ra festett kakas, amelyre az ifjak nyílpuskával lönek.)

Az általunk bemutatott történet arról is szól, hogy a kakas tulajdonképpen a férfiak csapodárságát „kürtöli ki” az asszonyoknak, ezért is áll bosszút a férfinép a kakason.

– Hogy érzik itt magukat a gyerekek?

– Nagyon jól, mindenki érdeklődése szerint választ a lehetőségek közül. Van egy közös programunk is, naponta vetélkedőn vesznek részt. Csoportokra osz-

sok fiatal keresi az élet középpontját.

Nagyon reméljük, hogy ezekben a napokban sok fiatalnak sikerül rátalálnia az élet igazi centrumára, Jézus Krisztusra, mert ezen a találkozón ő a középpont, az ő vonzásába várjuk az ideérkezőket.

Nagy álmunk – amely talán több is mint álom –, hogy a kilencedik találkozóhoz két év múlva Erdély adhatson helyet. Tehát mindenképpen van a Szélrózsának fejlődéstörténete, egyfajta mozgalom-má kezd magától kinőni, amely már nemcsak a fiataloké, hanem a kicsit idősebb nemzedéké is, és ahogy eddig, a vonzása ezentúl is átnyúlik a határokon túlra.

tottuk az erdélyi fiatalokat, mindenkinek van egy vezetője. Kérdőívet kell kitölteniük a nap végén, és a válaszokat csak akkor tudhatják, ha részt vettek az aznapi műsorokon, programokon, beszélgetéseken.

(Az interjú a Magyar Televízió 2010. július 25-én sugárzott, a Szélrózsza találkozóról szóló műsorában elhangzott anyagnak szerkesztett változata. A műsor szerkesztő-riportere: Nagy László)

FOTO: SRAMÓ ANDRÁS

LÁTTA JÉZUST

Bartimeus

Görögök jöttek föl a jeruzsálemi ünnepre a kéréssel: „Jézust szeretnénk látni.” (Jn 12,21) Mivel pedig számunkra ma fizikailag ez nem lehetséges, annál inkább érdekelnék azoknak a tapasztalatait, akiknek ez megadatott: látták az Urat.

Először csak hallott a názáreti Jézusról, arról, hogy a dicsőséges Dávid király fia lenne. Ahogy ezt már a régi próféták is előre megmondták. Az utcán koldulva, minden elejtett szóra lélesen fölfigyelt. Mert a vak-ságban fokozott szerepe lesz a hallásnak.

Igen, Jézus híre ide is eljutott, ebbe a „világ gödrében”, kétszázötven méterrel a tengerszint alatt fekvő, ősi városba, Jerikóba. Itt élt a vak Bartimeus. Neve talán csak a származására utal: annyit tesz, hogy Timai vagy Timeus fia – de fordították már a „vak fiának” is. Hogy vak volt, abban a környezete Isten büntetését látta (2Móz 4,11). S bár tilos volt egy vak ember elgáncsolása (3Móz 19,14), de például templomi szolgálatra eleve alkalmatlannak jelentette ki őt a törvény (3Móz 21,18). Egyéb híján koldulni volt kénytelen, mint annyi más kortársa, hogy megéljen.

Egyszer aztán megütötte fülét a hír, hogy ez a Dávid-fi Jerikóba jön. Bartimeus megérezte, hogy ezt az alkalmat nem szabad elszalasztania. Torkaszakadtából kiabálni kezdett, hogy az éppen arra menő Jézus is meghallja: „Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam!”

Lehurrogták. Nem valószínű, hogy akik elnémitani akarták, a Jézus iránti tiszteletből vagy kímélése szándékával tették ezt. Inkább tévedésnek találták Bartimeus kiabálását. A Dávid fiáról ők is tudtak, de főleg azt, hogy amikor

eljön, az egész népet szabadítja föl. És nem vesztegeti az idejét egy vak koldus nyomorúságára! Bartimeus téved, gondolták. Ám ő csak annál hangosabban folytatta a kiáltóást. Nem vette észre „tévedését”, de annál fontosabb, hogy Jézus viszont észrevette őt. Magához hívatta.

S az előbb még elnémitani igyekvők most nyájasan biztatták

KEES DE KORT ILLUSZTRÁCIÓJA

a vakot: „Bízzál! Kelj fel! Hív téged!” S neki több se kellett. Ahogy eddig torkaszakadtából kiabált, úgy most szinte eszelősen dobta le magáról azt az utolsó ruhadarabját, amelyet különben a legszigorúbb pereskedés árán sem volt szabad elvenni egy szegény embertől (2Móz 22,26). Ezzel takaródzott éjjel, ebben gubbasztott a kolduló helyén nappal. Most ezt is eldobta, és lóhalálában futott, nehogy egy percet is veszítsen.

Egyszerre teljesült a vágya: ott állhatott a nehezen várt Királyfi előtt. Nem is kellett sokat gondolkoznia a válaszon Jézusnak arra a kérdésére, hogy mit szeretne, hogy megtegyen vele. Mi mást, mint hogy újra lásson?! Hát látott ő valaha is? Az itt szereplő ígét tényleg újra való látással kellene fordítani. Talán nem vakon született Bartimeus, hanem csak később vesztette el a szeme világát? Az evangélista erre nem ad választ. Viszont igen tömören közli

a történet legfontosabb mozzanatait.

Elsőként azt, hogy ez a vak szilárdan hitt a Jézussal való találkozására eredményességében. Ezért nem lehetett őt elhallgattatni. Azután azt, hogy mintegy erre tette rá Jézus a pecsétet, amikor kijelentette, hogy Bartimeusnak ez a hite, ez a nem látottban való bizalma adta vissza a szeme világát.

Aki vak volt, most látott. Aki minden feltétel nélkül bízott abban, hogy ez a Mester nem csupán Izrael népének egésze számára hoz gyógyulást, hanem törődik az egyes esettel is. S neki lett igazza!

Végül akinek megjött a látása, az olyan ámulattal láthatja megmentőjét, hogy többé nem akarja nyomát veszíteni: a sötétségből a világosságra jött, s ebben követte gyógyítóját. Bartimeus Krisztus tanítványa lett. Eddig csak hallott róla. De szívében kiolthatatlanul égett a vágy Dávid fiának látására.

Vajon hallott-e arról is, hogy ez a Mester a názáreti zsinagógában azt jelentette ki, hogy ő a foglyok kiszabadításáért és a vakok szemének megnyitására is jött? (Lk 4,14–21) Ha nem hallotta is, de megérezte. És hitéből látás lett! Újra megláthatta nemcsak Isten teremtett szép világát, hanem ami neki a legfontosabb volt: látta Jézust!

Ennek megfelelően ujjong a költő Bartimeusa is:

Ha börtönömbé holnap visszahullnék, tán elhullatnám s elfelejteném. A pálma zöldjét, esti domb liláját, barna lednyrajt, bíbor rózsátót. De lelkem mélyén hordozom halálíg, hogy láttam Őt, anyám, hogy láttam Őt!

(Áprily Lajos: Bartimeus)

GÉMES ISTVÁN

A felemelkedő bérház víziója

„Valahányszor minden lakó / Egyszerre sóhajt, / A bérház fölemelkedik, / Mint egy kivilágított léghajó, / Csak hogy egyszerre sohasem / Sóhajt minden lakó, / Ezért nem emelkedik föl a bérház, / Mint egy kivilágított léghajó” – írja Gőrgy Gábor *Nincs közös akarat* című versében.

A mi országunk is sokszor olyan, mint ez a bérház. Nincs összefogás. Még sóhajtani sem tudunk egyszerre. Pedig felemelkedhetnénk. *Németh Lászlóval* szólva „emelkedő nemzet” lehetnénk. Vagy *Illyés Gyula* metaforájával a „haza a magasban” lehetne a miénk.

Talán csak kivételes történelmi pillanatokban volt példa erre az összefogásra. Mondjuk 1956-ban és 1989-ben. Akkor mintha felemelkedett volna ez a bizonyos bérház, ha nem is mint egy léghajó, de legalább mint egy papírpülő...

S akkor még nem szóltam arról, hogy bizony az egyházban, egyházakban sem nagyon tudunk egyszerre sóhajtani. Bizony, hiányzik az összefogás. Emelkedés helyett jószerével azt éljük át, hogy lefelé húznak a gondok.

A 133. zsoltárban így olvassuk: „Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek! Olyan ez, mint mikor a drága olaj a fejről lecsordul a szakállra.... Olyan, mint a Hermón harmatja, amely leszáll a Sion hegyére. Csak oda küld az Úr áldást és életet mindenkör.”

A zsoltárhoz hasonlóan Jézus is az egyetértés és az összefogás fontosságáról szól: „Bizony, mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértetek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18,19–20) Jézus itt egyáltalán nem maximalista. Nem milliók összefogásáról szól, mint sok mozgalmi ének, hanem csak

két ember egyetértéséről, kettő vagy három közösségéről.

Az evangélium eredeti szövegében szereplő „egyetért” kifejezés görögül úgy hangzik, hogy *szümp-hónéó*. Vagyis Jézus alternatíva elé állít minket, hogy a szimfónia vagy a kakofónia, azaz az összhang vagy a hangzavar jegyében élünk-e. A kakofónia ebben az összefüggésben ilyesmit jelenthet: rossz hangzás, hamisság, civakodás, egyet nem értés, pártoskodás.

A magyar történelemben számos jelét láthattuk e kakofóniának, rossz hangzásnak, civakodásnak. Sokszor hiányzott a közös akarat, az összefogás. A mohácsi vész utáni időkből írta jelentésében a pápai követ: „Ha Magyarországot három forint árán ki lehetne menteni a veszélyek örvényéből, nem akadna három ember, aki ezt az áldozatot meghozná.”

Talán nem kell mindig így lennie. Még meghallhatja nemzetünk a zoltár intelmét: „Ó, mily szép és gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek”, talán érvényesül közöttünk is Jézus szava: „...ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.”

Ez a reményem egyházainkkal és nemzetünkkel kapcsolatban is. Talán lesz, mégiscsak lesz közös akarat. Talán megtörténik a csoda, és képes minden lakó egyszerre sóhajtani, és felemelkedik a bérház, mint egy kivilágított léghajó.

FABINY TAMÁS

(Az írás a Magyar Rádió Lélektől lélekig című műsorában hangzott el 2009. augusztus 9-én.)

A szerzőt a Lutheránus Világszövetség Stuttgartban megrendezett II. nagygűlésén a szervezet alelnökévé választották. Az Útitárs szerkesztősege ezúton kívánja szolgálatára Isten áldását.

Szegényebbek lettünk...

In memoriam Cseri Gyula (1941–2010)

Meghalt *Cseri Gyula* református lelkész 2010. március 21-én a Majna menti Frankfurt egyik római katolikus kórházában. A mondat minden szaván hangsúly van.

Súlyos és hosszadalmas betegség után halt meg. Hosszú éveken át aggódva lestük, hogy meddig bírja még hordozni a szenvedés terhét. Egyik utolsó találkozásunkkor – miközben a gyilkos kór szinte emberfeletti erőfeszítésre kényszerítette őt – higgadt és alapos beszélgetésben körvonalazta teológiai látásait és még elintézendő feladatait. Beszélgetésünknek egy pillanatig sem volt témája a saját betegsége. Azóta is sokat imádkoztunk érte ahhoz, aki – hitünk szerint – nemcsak terheket rak ránk, de azok elhordozásában is segít.

Németországba kerülése után hamar bekapcsolódott a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók (KÉMELM) munkájába. Gyakran hívtuk meg előadónak, és a Református Lelkigondozó Közösség javaslatára megbíz-

tuk őt, hogy az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferenciának, *Szigethy Sándor* evangélikus lelkész mellett, legyen a református ifjúsági lelkésze. Kettejük nagyon jó együttműködése következményeként csaknem egy évtizeden át szervezett Sándorral együtt igen magas színvonalú és lelki erősítést jelentő nagyheti konferenciákat. Hosszú éveken át volt lapunknak, az *Útitársnak* szerkesztőbizottsági tagja. Istennek adunk hálát a sok jó szolgálattért, amellyel gazdagított bennünket.

Hitvallásos, református alkat és őszintén útkereső ökumenikus kolléga volt Cseri Gyula. Előadásain, cikkein áttűzött, hogy a kereszténység melyik családjából jött. Ugyanakkor nagy megértéssel és tapintattal, lehetőleg mindig a megegyezést és a békességet keresve fogadott minden hatást azoktól, akik nem feltétlenül a reformáció későbbi talaján állva gondolkodtak. Az ökumenét nem divatként, időről időre megkös-

tolhatóként használta, hanem igyekezett a maga módján a létrejöttéhez és sikeréhez hozzájárulni. Magyar ökumenikus találkozóinknak így lett az egyik legkompetensebb előkészítője.

Felüdítő volt, hogy Gyulában nem olyan külföldre szakadt, menekült lelkipásztorral találkoztunk, aki maga mögött hagyta vol-

na a teológiai tudományt. Gyula ízig-vérig teológus volt, s az is maradt haláláig. Kérdésekhez sem divatos, sem hazafias, sem hangulatkeltő szemüvegeket nem használt. Amikor megszólalt, annak mindig teológiai alapja volt, s ez kapott egész szemléletében prioritást. Akár frankfurti beszélgetésünkben kerestünk keretet a külföldi magyar protestáns lelki-gondozásnak, akár Hannoverben feszeggettünk a Németországi Protestáns Egyház (EKD) szűk kerekeit, akár baráti beszélgetésben, mindig gonddal vettük górcső alá magyarországi evangélikus és református egyházaink diktatúra nyomorította évtizedeit. Gyulát kizárólag mindezek teológiai vetülete, megalapozottsága és az annak szellemében történő megoldás érdekelt. Ahogy ő mondotta: „Krisztus királysága mindenben.”

Cseri Gyula még szolgálatát tekintve sem tartozott a szokvány emigrációs lelkészek közé. Nem is tartozhatott, mert őt ugyan-

gy kötötte az egyház múltbeli hagyománya, mint ahogy a hagyomány adta, ősi evangéliummal ő ma akart szolgálni, segíteni, erősíteni. El sem tudtuk volna őt képzelni másutt, csak magyar vagy felekezeti kolónia szigetvilágában. Ott, ahová Isten állította, nyelvi, felekezeti határok fölé emelkedve igyekezett a legjobbat adni. Volt német lelkész, afrikai teológiai előadó, felvidékiek magyar tanítója, lengyelek beszélgető- és segítő partnere, külföldre szakadt magyarok lelkipásztora. Emberek által gyártott határaink fölött is Úr a Krisztus király.

Szerettük szerénységét és humorát, értékeltük nagy látókörét és barátságát, és – bevalljuk – tanácstalanul voltunk kénytelenek állni betegsége előtt.

Isten irgalmába ajánlva őt szomorúan búcsúzzunk Cseri Gyula testvérünkötől.

Elmenetelével szegényebbek lettünk.

GÉMES ISTVÁN

HÍREK, KITEKINTÉS

Stuttgart, Németország. A Lutheránus Világszövetség július 20. és 27. között rendezett világgyűlése megkövette a mennonitákat, és bocsánatot kért a 16. század óta tartó üldözésükért. Ez az újrakeresztelő közösség igen sokat szenvedett a reformáció követőitől.

Abuja, Nigéria. *Zephanian Kameeta*, a Namíbiai Evangélikus Egyház püspöke szerint az egyház megbízatása nemcsak szükségkonyhák felállítására szól, hanem az igazság és irgalom maradéktalan érvényesítésére és a hatalmon levők szabad bírálatára is ebben az irgalmatlan és igazságtalan világban.

Bécs, Ausztria. A Lutheránus Világszövetség stuttgarti világgyűlése alkalmából különbelyeget adott ki az osztrák posta. Rajta közepén a stuttgarti téveterony (a világ legelső ilyen tornya) emelkedik, balra a Luther-rózsa látható, jobbra pedig a világgyűlés logója a felirattal: „Mindennapi kenyereinket add meg nekünk ma.”

Harare, Zimbabwe. *Ambrosia Moyo* nyugalmazott püspök szerint az afrikai evangélikus egyházak lélekszáma 2009-ben csaknem másfél millióval 18,7 millióra nőtt. Szükségesnek tartja, hogy a lelkészképzésben egyre nagyobb szerepet kapjon a helyi, afrikai viszonyokra való felkészítés.

Tiflisz, Grúzia. Az evangélikus egyház beiktatott püspökét, *Hans Joachim Kinderlent* hivatalában fogadta a Grúzai Ortodox Egyház feje, *II. Ilja* pátriárka.

Baku, Azerbajdzsán. Kétnapos vallásközi konferenciát tartottak *Cirill* orosz ortodox pátriárka és *Sejk ul-Iszlám Haji Allahsukur Hummat Pasazade* iszlám vezető elnökletével. A harminckét országból érkezett háromszáz küldött a római katolikus egyház, az ortodox egyház, valamint a muszlim és hindu vallás képviselőiben gyűlt össze. Zárónyilatkozatukban elítélték minden törekvést, amely a vallásokat a terrorizmus eszközüvé akarja alacsonyítani.

Szmolenszk, Oroszország. Kilenccs egyházi vezető is volt annak az áprilisi repülőszerencsétlenségnek az áldozatai között, amelyben magas rangú lengyel állami tisztségviselők – köztükük *Lech Kaczyński* államelnök – vesztették életüket. *Adam Pilch* személyében, aki ezredesi rangban tábori püspök volt, a Lengyel Evangélikus Egyház egyik vezetőjét gyászolja.

Bukarest, Románia. *Dániel* ortodox pátriárka a román egyház zsinatán „szívélyes felhívással” fordult mindazon román papokhoz, akik „idegen egyházakban” szenteltették föl magukat, hogy bün-

bánóan „térjenek vissza anyae gyházukba”.

Prága, Csehország. Ünnepi szertartással iktatták hivatalába a Szent Vitus-székesegyházban *Dominik Duka* új prágai érseket. A szertartáson *Václav Klaus* államelnök is jelen volt, és emlékeztetett arra, hogy országnak tisztelnie kell az elődöket.

Sinsheim, Németország. Százöt partnerszervezettel dolgozik együtt a Német Missziói Társaság, amely sürgősen négyezer misszionáriust keres. Aki vállalkozik a feladatra, annak legalább két éven át „Isten kultúrákon át nyúló szeretetét kell szóval és tettel hirdetni”. A társaságnak jelenleg hetvenhat országban háromszázötven munkatársa dolgozik, akiknek költségeit kizárólag adományokból fedezik.

Basilan sziget, Fülöp-szigetek. Fegyveres iszlám terroristák három keresztény férfit fejeztek le. Tettük megtorlás volt a kormány iszlám terroristák elleni hadműveleteiért. A terroristák iszlám „istenállamot” szeretnének felépíteni a déli szigeteken, a többségében (83%) római katolikus országban.

Strasbourg, Franciaország. Egy svájci feminista javaslatot nyújtott be az Európa Tanácshoz, hogy szüntessék be a „szexista szerepképek” használatát. Meg kell tiltani az *apa* és az *anya* kifejezéseket, mert ezek diszkrimináló jelleggel bírnak. Át kell térni arra, amit a svájci főváros hivatalos szóhasználatában már bevezettek: *szülő 1-et és szülő 2-t* kell használni az *apa* és az *anya* helyett.

Wittenberg, Németország. A Németországi Protestáns Egyház (EKD) helyi prédikációs centrumának felmérése szerint a németországi istentiszteleti látogatottság szomorú képet mutat. 1975-ben 8,8 millió hívő vett részt római katolikus miséken, azaz a katolikusok 32,6%-a. 2008-ra drámai csökkenés következett be: már csak 3,1 millió járt misére, azaz 13,4%. Nem ilyen drámai, mégis szomorú képet nyújtanak a protestánsok: 1975-ben 1,5 milliónyi hívő vett részt istentiszteleteken, azaz a protestánsok 5,5%-a. 2008-ra ebből csak 930 ezer látogató maradt, azaz 3,8%.

Kassel, Németország. „Ha a hőség elviselhetetlen lesz, hívja föl a diakonisszák »hőségtelefonját« reggel 8.30 és 10 óra között!” – szól a felhívás. Hét nyugalmazott diakonissza ad tanácsot idős embereknek, hogyan védekezzenek a kánikula ellen. Ha idén is olyan forró lenne a nyár, mint 2003-ban, amikor Nyugat-Európában 35 ezren, főleg idősek haltak meg a hő-

ség miatt, akkor erre az önkéntes szeretetszolgálatra még nagy feladatok várnak.

Vatikánváros. A Péter Apostol Intézet jelentése szerint Európában, Észak- és Dél-Amerikában egyre kevesebb fiatal jelentkezik a papi pályára. Ázsiában és Afrikában viszont szinte ugrásszerűen emelkedett papjelöltjeik száma. Jelenleg 409 ezer római katolikus lelkészt tartanak számon.

Fokváros, Dél-afrikai Köztársaság. A június 11. és július 11. között zajlott labdarúgó-világbajnokság idejére a város vezetése száműzte a hajléktalanokat. Fokvárostól messze valóságos konténervárost építettek föl nekik, amelyet szigorúan őrzött kerítés választ el a külvilágtól, és kutyás rendőrök ügyelnek a rendre.

Bergdorf, Németország. A német munkaügyi miniszter, *Ursula van der Leyen* édesapja, a korábbi alsó-szászországi miniszterelnök nyolcvan éves. Hivatali ideje alatt sem titkolta, hogy az emberek üdvösségét legalább annyira fontosnak tartja, mint a jólétét. Állandó kapcsolatban állt a legnagyobb északi, evangélikus missziói központtal, ahol mindig „a Szentlélek jelenlétét” élhette át. Az időközben súlyos beteggé lett minisztert a családja saját otthonában gondozza.

Ulm, Németország. Nyolcezer fűvós találkozott a Duna-parti városban, hogy a hagyományos „fűvósnapon” együtt dicsérje Istent. A Württembergi Evangélikus Egyház ifjúsági osztálya 1946 óta két évente rendezte meg ezt a hatalmas találkozót. Az egyházban 18 ezer aktív fűvós van.

Hannover, Németország. Érdekes a tíz évvel ezelőtt megrendezett világhiállítás keresztény pavilonjainak sorsa. A cethal formájú hannoveri épület ma is egyházi célokat szolgál. A Vatikán pavilonját Lettországnak építették föl újra, katolikus templomként használják a Liepaja egyházmegyében. A német evangélikus és katolikus közös pavilont Tübingiába szállították, és az egykori ciszterci kolostorban helyezték el, az *Ökumenikus Jézus-testvériség* nevű közösség kapott benne helyet.

Rio de Janeiro, Brazília. A római katolikus egyház hírszolgálatára szerint 2009-ben az országban 4236 rabszolgát sikerült kiszabadítani rabtartók kezéből. Legtöbbször a szegényebb, északi országrészekből elvándorolt munkakeresőkről van szó, akik – hogy megéljenek – rabszolgaként adják el magukat gazdag déli nagybirtokosoknak.

Kairó, Egyiptom. Az egyiptomi labdarúgó-válogatott edzője súlyt helyez arra, hogy csak hívó muszlimok kerülhessenek a csapatába. „Istenfélő magatartás nélkül még a legtehetségesebb sem játszhat nálam” – jelentette ki. Válogatottját „a térdelőknék” nevezik, mert a játékosok minden győzelem után térden állva imádkoznak a pályán. Ezen a háttéren feltűnik, hogy a Nemzetközi Labdarúgószövetség megtiltotta a nemzetközi játékokon a vallásos feliratú alsóingek viselését...

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: G. I.

WEÖRES SÁNDOR

Vonj sugaradba

Vonj sugaradba Istenem!
mint madár a fészkére, szállnék hozzád,
de látod, a rét örömei közt
elpattant a szárnyam csontja.

Végy kosaradba Istenem!
mint hal a horogra, sietnék hozzád,
de látod, a gyűrűző mélynek
rám-tekeredett ezernyi hínárja.

Lelkemem mért áztatod
maró-lúgban évek óta,
ha sose végzel a mosással?
Kondérodban a tüzes lé
minek fortyog körülöttem,
ha sohase puhulok meg?
Mit akarsz szólni belőlem,
ha mindig szétmállok, mint a szecska?
Gonoszaid megtérnek, de hozzám
sose jön el a te országod.

Szívemet kétféle húzás tépi,
egyre lyukasabb, egyre zavartabb –
ládd-e, sokszor már azt se tudom,
melyik a te horgod zsinegje
s melyik a mélység inda-kötéléke.
Vonj hevesebben! ön-erőmből
nem jutok én soha hozzád.

Értesítjük lapunk olvasóit, hogy az *Útitárs* azon számai, amelyek 2008 januárja után a Maek gondozásában jelentek meg, mostantól teljes terjedelmükben olvashatók a www.maek.lutheran.hu weboldalon, illetve az *Evangélikus Élet* archívumában, a www.evelet.hu címen. Lapunk további számai mostantól folyamatosan felkerülnek a világhálóra.

Magyar evangéliumi lap
Megjelenik hatszor egy évben
Kiadja a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)
1088 Budapest, Puskin utca 12. (telefon: +36 1/338-2302)

Felelős kiadó: Pröhle Gergely elnök
Felelős szerkesztő: Szűcs Petra
(telefon: +36 20/824-8854, e-mail: petra.szucs78@gmail.hu)
Megrendelés, információ: Zászkaliczky Pál (e-mail: maek@lutheran.hu)

A lap ingyenes, a nyomda- és postaköltségre adományokat kérünk és elfogadunk.

Bankszámla: Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank
Bankszámlaszám (belföldről): 12010886-00146767-00100002
(külföldről) IBAN: HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002
SWIFT: UBRTHUHB

Adományok

Az óriszigeti (Ausztria) gyülekezet adománya: 200 euró;

Búsné Csatóry Ibolya (Nyíregyháza): 2000 forint;

Károly Varga (Ausztrália): 20 000 forint.